

DUMINECA

Organul Vicariatului Episcopal gr. cat. român din Maramureș

Biuroul de distribuire: Librăria Asociațiunii Sighet, Piața Unirei No. 25

Apare în fiecare Dumineca.

Prețul unui exemplar: 1 Leu.

Dumineca a unsprezecea după Rusalii.

Un om împărat a vrut să ia seama slugilor sale. Și începând el a lua seama, i-au adus pe un datornic cu zece mii de talanți (cam vre-o 80 milioane de lei). Nu e greu a pricepe din aceasta asemănare, că omul împărat este Dumnezeu, iar acel mare datornic este omul. Va veni ziua în care se va arăta marele Dumnezeu ca judecător, și va zice către slugile sale: arată-mi datoriile tale. Și atunci ce vei face tu, frate creștine? Nu te vezi închipuit în sluga acela, care avea o datorie atât de mare? Oh cu cât suntem noi datori lui Dumnezeu, căruia îi datorim totul! Câte datorii ai făcut cu Dreptatea dumnezească pentru atâtea păcate ale tale? Toți Sfinții cu vrednicile lor, cu faptele lor bune și cu pocăințele lor, nu ar avea cu ce să plătească datoriile tale; datorii pentru atâtea daruri ce ai primit; datorii pentru atâtea păcate ce ai făcut; datorii pentru atâtea pedepse de cari ești vrednic într-o pedepsirea păcatelor și fără-delegilor tale... Ce vei face tu, frate creștine, când Domnul va veni să ia seamă în ziua judecății sale?

* * *

Ce a făcut acel biet slugă, văzându-se cu o datorie atât de mare — fără ca să aibă modru de o plăti? Văzu pe Stăpânul mâniaș, auzi porunca ce o date să-l vândă pe el, pe prunci și pe muierea sa — ca pe niște sclavi, să-i vândă toate, câte avea el, și să plătească. Nu află altă cale de scăpare, decât aceea că merge înaintea Stăpânului său, cade înaintea lui, i se închină, și plângând îl roagă zicând: Doamne, mai

îngăduiește-mă și toate-ți voi plăti. — Stăpânul a fost atât de bun și milostiv, încât i-a iertat lui toată datoria, și l'a slobozit în pace. Iată cum face Dumnezeu! Dacă păcătosul se umilește, recunoaște răul ce l'a făcut, îl mărturisește, îl urește, urgisește și-l blastemă, și făgăduiește pe viitor îndreptare, atunci Dumnezeu îi iartă toată datoria, toate păcatele. Vedeți ce mare mijloc avem noi în Sfânta Taină a Mărturisirei — ca să dobândim iertarea păcatelor, să scăpăm de Iad și să ne întoarcem iarăși în darul lui Dumnezeu! Să ne mirăm de bunătatea nemărginită alui Dumnezeu, și să profităm de aceasta mare milostivire — până când avem vreme.

* * *

Ce ne învață aceasta prea mare îngăduință alui Dumnezeu față de om? Ne învață să fim cu milă și să iertăm și noi pe aceia, cari ne-au vătămat și batjocorit. — Domnul Isus ne-o spune aceasta în *Tatăl Nostru*: și ne iartă nouă greșelele noastre, precum și noi ertăm greșiților noștri. — Stăpânul din Evangelia de azi a poftit acest lucru dela slugă sa: *Slugă vicleană, toată datoria ți-am iertat-o, pentru-că m'ai rugat. Au nu se cădea și ție să-ți fie milă de soțul tău (care-i era dator lui cu o sută de dinari, și pe care l'a sugrumat, zicând să-i plătească cu ce-i era dator, și n'avut nici-decum să-i îngăduie, să-l ierte) precum și mie mi-a fost milă de tine? Așa voește cereșcul Stăpân - Împărat și dela noi, și va fi cu noi milostiv în aceeaș măsură, în care suntem și noi milostivi cu aproapele nostru. Dela iertarea greșelelor și vătămarilor aproapele nostru, atárnă și iertarea păcatelor noastre. — Ioan Gualbert iartă pe ucizătorul fratelui său, și-i dăruiește pace în mi-*

nuta în care voia să-l ucidă, pentru că își aduce aminte că aceea zi era Vinerea cea mare și sfântă din săptămâna Patimilor, în care Isus Hristos a murit, iertând pe cruce — pe cei ce l-au restignit... Isus Hristos îi iertă păcatele sale, și-l făcu pe Ioan Gualbert un Sfânt mare... Sapițiu, mărturisitor al credinții (în veacurile cele dintâi ale creștinismului), în vreme ce mergea să moară pentru credința lui Isus Hristos, se întâlnește pe cale cu un Nicefor se roagă de iertare, Sapițiu nu-l iartă. Ei bine, ce a urmat? Sapițiu ajungând înaintea tiranului Judecător păgân, și luat la întrebare despre credința și legea ce o mărturisește, începe ase clătina în credință înaintea tiranului, se lapadă de credință, se lapadă de mărirea și fericirea de a fi mucenic a lui Hristos, și moare ca păgân... apostat... lăpădat de adevărata credință... Vedeți destul de bine ce înseamnă o iertare dată din inimă, ori o neiertare — aproapelui tău!

Învățați din Evangelia de astăzi, frați creștini, a nu ținea nici o mânie, nici o ură pe aproapele, a ierta ori ce greșală, vătămare, ori batjocură, ce vi se face, că numai așa va iertă și Dumnezeu greșelele și datoriile noastre...

Anul bisericesc.

(1 Sept.)

Luna, săptămâna, ziua, ora bisericească.

An bisericesc numim perioada de timp, în care ni-se reamintesc și pun înaintea ochilor la cultul divin momentele principale din viața Mântuitorului și a Bisericii, precum și misterile sfintei noastre religii.

Anul bisericesc se începe la 1 Septembrie (începutul „Indictului”) și are 12 luni. Lunile au săptămâni, iar acestea se compun din zile. Ziua bisericească la cultul divin se socotește de seara dela Inserat, până la Inseratul zilei următoare; la observarea postului și ajunului, cum și la conținerea dela lucruri servile, se socotește dela miezul nopții până la miezul nopții, ca ziua civilă. Ziua se împarte în 24 ore. Timpul de noapte se mai împărțea și în 4 vigili (paze, străji). Aceasta împărțire s'a primit și de biserica

creștină și orele 1., 3., 6., 9., din zi se numesc ore canonice, fiind sancționate ca ore de rugăciune.

Computarea timpului. Calendarul. Periodul de timp, de care are trebuință pământul, ca să-și parcurgă calea în jurul soarelui, este anul.

An sideric, e timpul de 365 zile, 6 ore, 9 minute și 10 secunde, în care pământul ajunge iarăși la același punct al căii sale, din care a plecat, sau soarele ni se arată iarăși la aceeași stea fixă. *An tropic* e timpul în care pământul ajunge de nou la echinocțiul de primăvară, conține 365 zile, 5 ore 48 minute și 46 secunde. *An anomalistic* e timpul în care pământul ajunge dela pereliu la pereliu, conține 365 zile, 6 ore, 14 minute și 22 secunde. *An platonice* se numește un timp de 26.000 ani, în care echinocțiile percurg odată ecuatorul ceresc. *An lunar* e timpul de 12 luni sinodice și cuprinde cu 11 zile mai puțin decât anul sideric.

Se înțelege că a trecut mult timp, până când s'au stabilit cele arătate mai sus cu o astfel de precizitate, nu numai la zile ci și la ore, ba chiar și minute și secunde.

Pentru împărțirea timpului omul s'a servit din cele mai vechi timpuri de mișcările corpurilor cerești și și-a format noțiunile de zi, lună, an. La numărarea anilor în timpurile cele veci popoarele nu se serveau de eră, ci socoteau anii după magistratii (consuli, arhonți, regi) anului, în care s'a întâmplat evenimentul, al cărui dată voiau să-o fixeze.

Prin secolul IV. Grecii au început să numere anii dela 776 înainte de Hristos, adica dela prima olimpiadă. Romanii mult mai târziu au început să-i numere dela fundarea Romei (753 după Varro).

De asemenea numărul zilelor dintr'un an varia la diferite popoare. Egiptenii numărau 365 zile, lăsând astfel aproape $\frac{1}{4}$ zi, care diferință după 1461 de ani face un an întreg.

Caldeienii au împrumutat dela Egipteni împărțirea timpului, cu deosebirea că împărțeau luna în săptămâni și săptămâna în 7 zile. Evreii începeau ziua din seara celei precedente (precum o socotește biserica noastră) socoteau trei părți în noapte și patru în zi. Anul arabilor este lunar cu 12 luni

Grecii aveau 12 luni de 30 și 29 zile cu adausul a trei luni de 30 zile la fiecare 8 ani și al altor 3 zile la fiecare 16 ani. Luna se împărțea în 3 decade.

Romanii până la Iuliu Caesar numerau 355 zile cu 12 luni de câte 31, 29 și 28 zile cu adausul la fiecare doi ani după 23 Februarie de 22 zile odată și 23 zile altădată, așa că anul lor era mai mare cu o zi decât cel astronomic și corecțiunile s'au făcut rău încât în 168 înainte de Hristos 1 Ianuarie a căzut la 15 Octombrie. Iuliu Caesar insarcină pe Sosigene — astronom în Alexandria — să reguleze calendarul.

Astronomul și matematicul Sosigene a scos din combinațiunea anului solar cursul luni și a făcut anul de 365 zile și 6 ore. Dar în decurs de mai mulți secoli anul — respective calendarul — lui Iuliu Caesar a ramas inderept de timpul adevărat al cursului pământului în jurul soarelui și rămânerea a cauzat ca echinocțiul de primăvară, ce e în 21 Martie a căzut pe 11 Martie. Papa Grigorie al XIII-lea văzând aceasta eroare mare a convocat o comisiune de învățați și la anul 1582 a repus echinocțiul de primăvară — în consonanță cu starea faptică — pe ziua de 21 Martie.

Azi nu numai toate popoarele din apus și cele mai multe din America au recunoscut corectitatea acestui calendar — numit după Papa Grigorie: Grigorian — dar chiar și turcii și-au înlocuit sărbătorile cât și viața civilă după acest calendar.

Dumnezeu și Preasfânta Treime.

(Urmare)

Provedință. Baronul din Chantal. Provedința sau purtarea de grijă alui Dumnezeu, stă în guvernarea sau ocârmuirea lumii. Aceasta guvernare este plină de înțelepciune, și se întinde asupra tuturor ființelor din lume. Nimica nu se întâmplă în lume fără de rânduială provedinței. Baronul din Chantal (în Franța) bărbatul Sfintei Ioana Fremiot de Chantal, din nebăgarea de seamă a unui prielin a fost rănit de moarte cu prilejul unei vânători. Acesta, cu totul afară de sine, se aruncă la pământ, și se părea

că și el trebuie să moară de durere și părere de rău că a rănit fără voie pe un prielin. Cucernicul baron însă, uitând de rana sa, îl mângăie zicând: *Prietine, lovitura porni de sus (din ceriu), înainte de a porni dela mâna ta.*

Provedința. Sf. Felix și pânza de paienjen. Sf. Felix, preot din Nola în Campania (Italia), predica neîntrerupt împotriva idolorilor, chiar și în mijlocul prigonirilor celor mai crâncene, nu se lemea să vestească păgânilor religiunea lui Isus Hristos. Într-o zi, când îl urmăreau soldații, se adăposti și se ascunse într-o trecătoare strimă de tot, închisă, între două ziduri. Soldații știau că este undeva în apropiere, și de aceea nesmintit aveau să cerceteze și acel loc strimtorat. Dar cât ce intră acolo Felix, un paienjen își întinse țesătura sa, pânza sa asupra deschizăturii, ce nu avea ieșire. — Sosind aici soldații și vazând acel loc plin de pânză de paienjeni, ziseră unii către alții, că înzădar vor cercă pe Felix prin acel loc. — *Dacă ar fi intrat aici — ziceau ei între ei, ar fi sport pânza aceasta de paienjen, și merseră mai departe.* — Sfântul Felix, auzind cuvintele lor, a admirat dumnezeiască purtare de grijă sau provedința, care se servise de un mic insect, de un paienjen, ca să-l scape din mâinile prigonitorilor săi...

II. Despre Presfânta Treime

Preasfânta Treime. — Botezul și Schimbarea la față a Domnului Nostru Isus Hristos. Taina Preasfintei Treimi stă în aceste două lucruri: 1. că în Dumnezeu sunt trei persoane: Tatăl, Fiul și Spiritul Sfânt, 2. și că aceste trei persoane sunt un singur Dumnezeu.

De douăori, s'a arătat Preasfânta Treime în chip văzut cât a petrecut Isus Hristos pe pământ între oameni: la Botezul său și la Schimbarea sa la față.

„Și a fost dacă s'au botezat toți oamenii, botezându-se și Isus și rugându-se, s'a deschis Ceriul. Și s'a pogorit Spiritul Sfânt cu chip trupesc ca un porumb preste Dânsul, și glas a fost din ceriu grăind: „Tu ești fiul meu cel iubit, intrutine bine am voit”. Luca 3. 21—22.

Iată cele trei persoane dumnezeiești: Tatăl, care grăește. Fiul care se botează, și Spiritul Sfânt, care se arată în chip de porumb.

(Va urma)

Primire în clerul tinăr. În 30 Iuliu crt. s'a ținut în Gherla concursul de primire în clerul diecezan. S'au primit cu totul 23 tineri, dintre cari trei sunt din Maramureș și anume: *Tit Borca* (Sat-Șugatag), *Anton Huban* (Sighet) și *George Petrovay* (din Petrova).

Pelerinaj la Mănăstirea din Moisei. La sărbătoarea nașterii Maicei Preacurate (Sf. Marie mică) în 8 Sept. crt. după vechiul nostru obicei se va ținea mare pelerinaj la sf. Mănăstire din Moisei pentru a face rugă evlavioasă la sf. Biserică închinată în cinstea Preafericitei Fecioare Maria. Încă de pe acum se fac mari pregătiri în sinul credincioșilor noștri de a prăznuî cu cuviință creștinească aceasta sfântă zi intru onoare Maicei Domnului.

Bibliografie. A apărut din „Biblioteca Poporală din Gherla”. No. 1. „*Adevărata Biserică a Domnului Nostru Isus Hristos*” de Dr. Victor Bojor. Prețul 15 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „*Datorințele creștinești ale bărbaților*” de acelaș autor. No. 3. „*Invățătură creștinească pentru femei*”. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. No. 4. „*Invățături pentru tinerii feciori*.” Prețul 6 lei și 1 leu porto postal. No. 5. „*Invățături creștinești pentru fetele fecioare.*” Prețul 6 Lei

și 1 Leu porto postal. Se pot procura la Tipografia „Aurora” A. Todoran în Gherla.

A apărut din „Biblioteca Poporală Creștină din Maramureș”. No. 1. „*Marele dar al credinții*” de Părintele dela Bistrița. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto. No. 2. „*Mărturisirea sau Spovedania*”. de P. d. B. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto postal. — No. 3. *Duminecile* dela Paști până la Rusalii. Invățături și gânduri creștinești asupra sfințelor Evanghelii din aceste Dumineci, pentru folosul sufletesc al poporului binecredincios. Prelucrare de Părintele de sub munți. Prețul 6 Lei și 1 Leu porto. Se pot procura la Librăria Asociațiunii Sighet Piața Unirii No. 25.

A apărut cea mai ieftină carte de rugăciuni pentru pruncii școlari sub titlul: „*Inchinăciunile Creștinului*” Prețul 4 Lei. Se poate comanda la Librăria Asociațiunii maramureșene în Sighet (Piața Unirii 25).

CUMPĂRAȚI

„**NOUL TESTAMENT**”
tradus și tâlcuit de pâr. dr. Bălan
la LIBRĂRIA ASOCIAȚIUNI SIGHET
Piața Unirii No. 25.

Calendar săptămânal.

28 August — 3 Septembrie 1927.

28. Dumineca 11 d. Rusalii. (Ev. Matei 18, 23) Moise arap.
29. Luni. T. cap. S. Ioan.
30. Marți. Alexandru, Ioan și Pavel.
31. Miercuri. Brâul Preac. F. M.
1. Joi. C. Simeon Stâlp.
2. Vineri. M. Mamant.
3. Sâmbăta. M. Antim.